

Vol. 37 Coden: KMKMAA ISSN 0355-1628

Toimitus • Redaktion • Office

Pohjantie 3, FIN-02100 Espoo
puh. 0400 578 901
faksi 09 3296 1520
toimitus@kemia-lehti.fi

Päätoimittaja • Chefredaktör • Editor-in-Chief
DI Leena Laitinen 040 577 8850
leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Toimituspäällikkö • Redaktionschef • Managing Editor
Päivi Ikonen 0400 139 948
paivi.ikonen@kemia-lehti.fi

Taitto • Layout
K-Systems Contacts Oy
Päivi Kaikkonen 03 714 1614
taitto@kemia-lehti.fi

Sihteeri • Sekreterare • Secretary
Irja Hagelberg 0400 578 901
irja.hagelberg@kempulssi.fi

Vakituisen avustaja • Permanent medarbetare
• Contributing Editor
Sanna Alajoki 040 827 9727
sanna.alajoki@kemia-lehti.fi

Ilmoitukset • Annonser • Advertisements

ilmoitukset@kemia-lehti.fi
Myyntipäällikkö • Forsäljningschef • Sales Manager
Sauli Ilola 040 546 1241
sauli.ilola@kemia-lehti.fi

Tilaukset • Prenumerationer • Subscriptions

puh. 0400 578 901, faksi 09 3296 1520
tilaukset@kemia-lehti.fi

Tilaushinnat

Kotimaassa 89 euroa (kestotilaus 79 euroa),
muut maat 120 euroa
Kouluille 45 euroa, www.aikakaus.fi
Prenumerationspris i Finland 89 euro,
övriga länder 120 euro
Subscription price (out of Finland) EUR 120
Irtonumero/Lösnummer/Single copy EUR 15
(special issue 5/2010 EUR 19)

Osoitteenmuutokset

Suomen Kemian Seura
puh. 010 425 6300, faksi 010 425 6309
toimisto@kemianseura.fi

Kustantaja • Utgivare • Publisher

Kempulssi Oy
Toimitusjohtaja • Verkst. direktör • Managing Director
Leena Laitinen
Pohjantie 3, FIN-02100 Espoo
puh. 040 577 8850
leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Toimitusneuvosto

• Redaktionsråd • Editorial Board
Laboratoriopäällikkö Susanna Eerola, Roal Oy
Toimitusjohtaja Saara Hassinen, SalWe Oy
Professori Matti Hotokka, Åbo Akademi
Toimituspäällikkö Päivi Ikonen, Kemia-Kemi
Tutkija Helena Laavi,
Aalto-yliopisto/TKK
Päätoimittaja Leena Laitinen,
Kemia-Kemi
Professori Jan Lundell,
Jyväskylän yliopisto
Apulaisjohtaja Juha Pyötsiä, Kemianteollisuus ry
Professori Markku Räsänen, Helsingin yliopisto
Tiedotuspäällikkö Sakari Sohlberg, VTT

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti
Painos • Upplaga • Printing order 6 000
Forssan Kirjapaino, Forssa 2010
ISO 9002

Tarvitaanko työehtosopimusta?

Osa lehden lukijoista on äskettäin osallistunut lakkoon, moni heistä ensimmäistä kertaa elämässään. Tätä kirjoitettaessa kemian ylempien toimihenkilöiden työnseisaukset ovat alkaneet. Lehden ilmestyessä tiedetään, toteutuiko myös yliopistoväen työnseisaus 18. maaliskuuta.

Mikä on ajanut akateemisen väen teollisuudessa ja yliopistoissa näin poikkeuksellisiin toimiin? Kiistoilla on omat taustansa (ks. s. 16–17), mutta yhteistä on työntekijöiden halu vauhdittaa työehtosopimuksen eli tessin solmimista työntekijä- ja työnantajaliittojen kesken. Kemian-teollisuudessa tes on puuttunut kokonaan ylemmiltä toimihenkilöiltä, ja yliopistoissa tilanne on auki uuden yliopistolain tultua voimaan.

Työehtosopimuksia vastustavat työnantajaliitot ovat perustelleet kannataansa ylempien toimihenkilöiden riittävällä kokonaispalkalla ja tessin jäykkyydellä nykyiseen palkkapöytäkirjaan verrattuna.

Ongelmallista on kuitenkin se, että jos työehtosopimusta ei ole, työntekijä ei aina tiedä, millaiseen työpanokseen sitoutuu palkkansa vastineeksi ja millaisin ehdoin. Kun töitä tehdään kokonaispalkalla, kuorma voi kasvaa vaivihkaa tai esimerkiksi väen vähentämisen seurauksena nopeastikin.

Yhdessä sopiminen ja joustaminen ovat hyviä asioita. Korkeakoulututut ovat tyypillisesti työhönsä sitoutuneita, ahkeria ja osaavia – todellisia lisäarvon tuottajia työnantajilleen. Halua ja kykyä sopimiseen löytyy.

Akateemiset duunarit ovat osoittaneet joustavuutensa. On yleistä, että töitä jatketaan iltaisin kotona ja että työmatkoihin käytetään omaa aikaa ilman rahallista tai ajallista korvausta.

Tilanne on kuitenkin pikkuhiljaa muuttumassa. Yksityisen sektorin toimihenkilöitä edustavan YTN:n jäsenistä noin puolella on liittokohtainen tes, ja lopuilla se on tavoitteena.

Sopimuksia vastustavilla työnantajaliitoilla on riski menettää houkuttelevuuttaan tulevien osajien silmissä. Uudet sukupolvet eivät ole kyselemättä valmiita uhraamaan muuta elämäänsä palkkansa ja urakehityksensä vastineeksi.

Mitä enemmän asioita on sovittuna, sen vähemmän on aihetta riiteltyyn. Työehtosopimus ei romuta paikallisen sopimisen ja jouston mahdollisuutta. Akateemiset ovat tессinsä ansainneet.

Leena Laitinen

Antti Mannermaa